

Vergaderjaar 2013–2014

32 637

Bedrijfslevenbeleid

Nr. 121

BRIEF VAN DE MINISTER VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 7 februari 2014

Hierbij informeer ik uw Kamer over het actieplan van de Provincie Groningen, Gemeente Delfzijl en UWV om de gevolgen van het faillissement van Aldel zoveel mogelijk te beperken en de voormalige medewerkers van Aldel en getroffen toeleveranciers maximaal te ondersteunen bij het vinden van een nieuwe baan. De medewerkers gaan door het verlies van hun baan een onzekere periode tegemoet en kunnen derhalve alle steun gebruiken.

Het faillissement van aluminiumproducent Aldel en het – voorsnog – uitblijven van een doorstart heeft grote gevolgen voor de kwetsbare werkgelegenheidssituatie in Noordoost-Groningen en voor de getroffen werknemers. Dit gebied is een krimpregio, met een hoog percentage geregistreerde werkzoekenden van 13% van de beroepsbevolking in 2013 en een sterke stijging van de instroom in de WWB met 19%. De veerkracht van deze regionale arbeidsmarkt behoort tot de kleinste van Nederland, gezien het geringe aantal banen per inwoner en de beperkte samenwerking tussen sectoren. Bovendien trekken de overige actuele problemen in Noordoost-Groningen een behoorlijke wissel op het incasservermogen van de regio en is er wegens de crisis sprake van een meerjarig negatieve groei. Deze cumulatie van aspecten is uniek in de regio en in de tijd. Het versterkt de negatieve impact van het faillissement van Aldel, verkleint de mogelijkheden voor de ontslagen medewerkers en maakt het vinden van oplossingen complex.

Dit betekent dat aanzienlijke inspanningen moeten worden geleverd om de daaruit voortvloeiende problemen voor de oud-werknemers van Aldel en toeleveranciers te lijf te gaan. De provincie Groningen, gemeente Delfzijl en UWV zullen zich hier ten volle voor inzetten. Ik heb me bereid verklaard – mede in het licht van de bredere problematiek in Groningen – de regio hierbij te ondersteunen. Hiertoe heb ik samen met de provincie Groningen, gemeente Delfzijl en UWV het regionaal actieplan «Investeren in perspectief» opgesteld. Het actieplan, dat het karakter heeft van een

pilot, brengt kansrijke sectoren in beeld en verkent waar zich op kortere en langere termijn werkgelegenheidsperspectieven voordoen. Op basis hiervan worden concrete activiteiten ondernomen. Het plan valt uiteen in enerzijds een uitgebreid mobiliteitscentrum, waar de oud-medewerkers gerichte re-integratietrajecten en opleidingen kunnen volgen. Anderzijds worden regionale publieke en private partijen gemobiliseerd om expertise, denkkraft en creativiteit te bundelen en perspectief te scheppen voor oud-medewerkers van Aldel, medewerkers van getroffen toeleveranciers en de werkgelegenheid in de regio in brede zin.

In het mobiliteitscentrum, op dit moment gevestigd is op het Aldel terrein, staan 13 medewerkers van gemeente Delfzijl en UWV klaar om de medewerkers van Aldel en van getroffen toeleveranciers te ondersteunen bij het vinden van een nieuwe baan. Het gaat hierbij onder meer om speeddates, diverse workshops, het helpen bij het opstellen van een goed CV, netwerkbijeenkomsten, beantwoording van vragen op financieel gebied en de mogelijkheden om in Duitsland te werken. Afhankelijk van de mogelijkheden op de arbeidsmarkt en de noodzaak tot bijscholing, krijgen mensen de kans een opleiding te volgen die past bij hun competenties. Het centrum zoekt zowel regionaal, interregionaal als in de Duitse grensregio's naar passende sectorale en sectoroverstijgende vacatures die worden gematcht aan de werkzoekenden. Met een dergelijke intensieve en brede aanpak zijn goede ervaringen opgedaan bij de faillissementen van Zalco en Termphos. Er wordt gestreefd naar een plaatsingspercentage van 50% tot 65% binnen 1,5 jaar. Dit is gezien de kenmerken van de doelgroep en de eerder genoemde cumulatie van aspecten in de regio een ambitieus percentage.

Aan de basis van het actieplan staat de intensieve samenwerking tussen publieke en private partijen in de Eems Dollard Regio (noordelijke provincies en Duitse grensregio's) die tot doel heeft de werkgelegenheid in de regio te vergroten. Het gaat hier om het in beeld brengen van alle relevante partijen; bedrijven, sociale partners, (Duitse) overheden en intermediaire partners, zoals de Kamer van Koophandel, onderwijsinstellingen en interregionale (ook grensoverschrijdende) samenwerkingsverbanden. Gezamenlijk gaan zij werken aan innovatieve ideeën, oplossingen en pilots. Dit moet leiden tot het in bredere zin aanjagen van de werkgelegenheid en het creëren en herkennen van kansen voor in eerste instantie de voormalige medewerkers. Ondanks de ruime arbeidsmarkt in het noorden zijn er op dit moment kansen in de procesindustrie, de scheepvaartindustrie en «bio-based» economie die de moeite waard zijn te verkennen. Ook het werken over de landsgrens heen biedt mogelijkheden. Nadrukkelijk wordt een koppeling gelegd met de werkgroep versterking chemiecluster Eemsdelta, waar mijn collega van Economische Zaken u in zijn brief van 5 februari 2014 over informeerde. Kansrijke ideeën die hieruit voortvloeien ter versterking van de werkgelegenheid en die ten baat kunnen komen aan oud-werknemers in het mobiliteitscentrum, grijpt de regio met beide handen aan. Op deze wijze ontstaat een dynamisch proces dat ook op langere termijn positieve effecten zal genereren waar het de regionale werkgelegenheid betreft en – in het verlengde daarvan – nieuwe kansen voor werkzoekenden op de arbeidsmarkt zal creëren.

De kosten van deze activiteiten zijn geraamd op 2,5 miljoen euro en worden gezamenlijk door het Rijk, de gemeente Delfzijl en provincie Groningen gedragen. Het Rijk draagt één miljoen euro bij, bestaande uit de helft van de kosten van het mobiliteitscentrum en één derde van de kosten die gemaakt worden voor (om- of bij) scholing.

Voorts hebben sociale partners in de sector of partijen in de regio Groningen/Eemshaven de mogelijkheid om een sectorplan in te dienen. Werkgevers en werknemers, waar nodig samen met andere partijen zoals gemeenten en provincies, kunnen samen komen tot maatregelen die onder andere de instroom van jongeren bevorderen, waarmee vakkrachten worden behouden voor de sector en waarmee werknemers die hun baan dreigen te verliezen of zijn verloren, naar ander werk worden begeleid. Ik roep de betrokken partijen in de sector en regio op om van de mogelijkheden gebruik te maken. Hierbij kan ik mij voorstellen dat in de eerder genoemde werkgroep «versterking chemiecluster Eemsdelta» na overleg met de vakbeweging de basis wordt gelegd voor een in te dienen regionaal sectorplan. Vanaf 1 april 2014 neem ik dit plan graag in ontvangst waarna ik tot snelle behandeling zal overgaan. Daarnaast kan er gebruik gemaakt worden van de mogelijkheden die reeds in tot stand gekomen sectorplannen worden geboden. Zo heeft de procesindustrie inmiddels uitsluitel gekregen over hun sectorplan. Dit landelijke plan ziet onder andere op het begeleiden van 300 werknemers uit andere sectoren naar werk in de procesindustrie en het versneld opleiden van 200 werkloze jongeren tot en met 27 jaar met baangarantie.

Samen met Provincie Groningen en gemeente Delfzijl investeer ik met dit plan daadwerkelijk in perspectief voor de oud werknemers van Aldel en getroffen toeleveranciers. Ik hoop dat zij daarmee hun toekomst met meer vertrouwen tegemoet kunnen zien.

De Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
L.F. Asscher